

לרפואת דבורה בת תרצה שושנה

שדמ . משנת רפאל

מעשר שני . פרק שני

ר' עובדיה מברטנורא
יחליף: ובית הלל אומרים. לא
יחליף אלא חציין, שמא לא
ישהה בעיר עד שיוציא את
כולן, ויפקידם בעיר עד רגל
אחר, והפרוטות מתעפשות,
ואם יחזור ויחליפם בסלעים
נמצא שולחני משתכר שני
פעמים ומעשר שני נפסד:
הדיני לפני חכמים. שמעון בן
עזאי ושמעון בן זומא וחנן
המצרי: בשלשה דינרין כסף
ובדינר מעות. הסלע הוא ד'
דינרים, וכשבא להחליף הסלע
לא יקח אלא בדינר א' פרוטות
ושלשה דינרים יהיו כסף:
רביעית כסף ברביעית מעות.
בדינר רביעי של כסף לא יקח
אלא ברביעית מעות של
נחשת, וג' חלקים כסף. שנמצא
לוקח מעות אחד משה עשר
בסלע בלבד: ארבעה אספרי
כסף. הדינר ה' אספרי, ומטבע
הוא בארץ יון ועד היום קורין
לו אספרו. נמצא הסלע עשרים
אספרי. וכשהוא מחלל הדינר
יחללנו על ד' אספרי כסף
ואספר א' נחשת. נמצא לוקח
נחשת א' מעשרים בסלע
בלבד: יניחנה בחנות ויאכל
כנגדה. לא יחלל כלל על
פרוטות שמא ישכח ויעשה
אותן חולין, אלא יניח הסלע
אצל החנוני ויאכל כנגדה עד
שתכלה. ואין הלכה אלא
כדברי ב"ה בלבד: י מקצת
בניו טמאין ומקצתן טהורים.
ורוצה שישתו יחד מכד אחד,
והטמאים אסורים ביין הקנוי
בדמי מעשר: מניח את הסלע
ואומר. מה שישתו הטהורים מן היין, לכשישתו תהא סלע זו מחוללת עלי מעכשיו. נמצא מה
ששתו טהורים היה מעשר ומה ששתו טמאים היה חולין. ואינו חולין ומעשר שני מעורבים זה

בכל הסלע שבידו מעות נחושת, אף על פי שאינו
צריך להוציא את כולן בבת אחת, ובית הלל
אומרים: לא יפרוט את כל הסלע, אלא ישאיר בידו
שקל מטבע כסף, ושקל - ובשקל הנותר יקח
מעות נחושת, שמא לא יוציא את כולן ויפקידן עד
הרגל הבא, והפרוטות יתעפשו.

הדיני לפני חכמים - שמעון בן עזאי, שמעון בן
זומא וחנן המצרי אומרים: כשבא להחליף את
הסלע שהוא ארבעה דינרים, יחליף כ', בשלשה
דינרין יטול מטבעות של כסף, ודינר אחד מעות
של נחושת. נמצא, שבסלע מעשר שני אחד - רביעית
ממנו בלבד פורט לצרכי הסעודה.

רבי עקיבא אומר: יפרוט שלשה דינרין כסף,
ובדינר הרביעי ורביעית מעות - רק רביעית מן
הדינר הרביעי יפרוט לצורך קניית צרכי סעודה. סך
הכל: 1/16 בסלע.

רבי טרפון אומר: מהדינר הרביעי יטול ארבעה
אספרי כסף שבכל דינר חמישה אספרים, וסובר
רבי טרפון שארבעה מתוכם יחלל על כסף, ואספר
אחד נחושת, היינו 1/20 בסלע.

שמאי אומר: לא יפרוט את הסלע במעות כלל,
שמא ישכח ויעשה אותן חולין, אלא יניחנה בחנות
אצל החנוני ויאכל כנגדה - יקבל כנגדה צרכי
אוכל עד שתכלה:

משנה י

מי שהיו מקצת בניו טמאין ומקצתן טהורים
ונמצאים בירושלים, והוא רוצה שישתו יחד מכד אחד
של יין שיקנה ממעות מעשר שני, והרי הטמאים
אסורים ביין הקנוי בדמי מעשר שני, מה יעשה?
מניח את הסלע של מעשר שני ואומר: מה

ואומר. מה שישתו הטהורים מן היין, לכשישתו תהא סלע זו מחוללת עלי מעכשיו. נמצא מה
ששתו טהורים היה מעשר ומה ששתו טמאים היה חולין. ואינו חולין ומעשר שני מעורבים זה

לרפואת דבורה בת תרצה שושנה

מעשר שני - פרק שלישי

משנת רפאל - שמה

שְׁהַטְהוּרִים שׁוֹתִים - סֶלַע זֶה של מעשר שני
מְחַלְלֵת עָלָיו על היין, ומה ששותים הטמאים
נשאר חולין, **נִמְצָאוּ טְהוּרִין וְטַמְאִין שׁוֹתִין מִבֶּד**
אֶחָד - שמערים להם את היין מכד אחד לתוך
כוסותיהם, ומה ששותים הטהורים הוא מעשר שני,
ומה ששותים הטמאים הוא חולין:

פרק שלישי

משנה א

לֹא יֹאמַר אָדָם לְחֵבְרוֹ: הֲעַל אֶת הַפְּרוֹת הָאֵלוֹ
של מעשר שני **לִירוּשָׁלַיִם** ובשכר ההובלה **לְחֵלֶק**
- קבל חלק מהפירות, שאסור לפרוע חובו ממעשר
שני, **אֲלֵא אֹמֵר לוֹ: הֲעַלְם שְׁנֵאנְכֵלֶם וְשִׁנְשַׁתֶּם**
ביחד **בִּירוּשָׁלַיִם** ונראה כמזמינו לאכול עמו יחד,
וזה מותר, כפי ששינונו (לעיל א, א): **אֲבָל נוֹתְנִים**
זֶה לְזֶה מִתְּנַת הֲנֹם:

משנה ב

אֵין לֹקְחִין - קונים **תְּרוּמָה בְּכֶסֶף מְעֵשֶׁר שְׁנִי**
ואפילו אם הוא כהן, **מִפְּנֵי שֶׁהוּא שְׁהוּא מְמַעֵט**
בְּאֲכִילָתוֹ של מעשר שני, שכן תרומה אסורה לזר
ולטמא, ומעשר שני מותר לכל אדם, **וְרַבִּי שְׁמַעוֹן**
מְתִיר שהוא סובר: מותר להביא קדשים לבית
הפסול.

ר' עובדיה מברטנורא
בוה, שאין היין קדוש בקדושת
מעשר, אלא לכשישתו חוזר
היין ששתו בלבד להיות מעשר
למפרע:
ג א לא יאמר. לחלק. שתטול
חלק בהם. לפי שעליו מוטל
להביא מעשרו לירושלים,
ונמצא פורע חובו ממעשר שני:
העלם שנאכלם ונשתם.
דנראה דמזמינו לאכול עמו, וזה
מותר: אבל **נותנים** זה לזה
מתנת חנם. מפורש לעיל בריש
פרק קמא: **ב מפני שהוא**
ממעט באכילתו. דתרומה
אסורה לטבול יום ולזרים: ורבי
שמעון מתיר. דסבר מותר
להביא קדשים לבית הפסול:
מה אם הקל בזבחי שלמים.
שקונים שלמים בכסף מעשר
שני ואע"פ שממעט באכילתו
שיכולין לבא לידי פגול ונותר
וטמא, לא נקל בתרומה
לקנותה בכסף מעשר שני שאין
בה דין פגול ונותר ולא דין
טמא, שלא כל הדברים
המטמאין את הקדש מטמאין
את התרומה. ואין הלכה כרבי
שמעון:

אָמַר לָהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן לחכמים: **מָה אִם הִקַּל בְּזִבְחֵי שְׁלָמִים** - שקונים
במעשר שני בהמות לקרבן שלמים, אף על פי **שֶׁהוּא מְבִיאַן** - יכול להביאן **לְיָדֵי**
פְּגוּל - אם יחשוב בזביחה לאכול הקרבן חוץ לזמנו **וְנוֹתֵר** - אם עברו על הקרבן
שני ימים ולילה אחד **וְטַמְא** - אם בשר הזבח נטמא, ובכל אלה נפסלו מאכילת
כל אדם, **לֹא נִקְל בְּתְרוּמָה** לקנותה בכסף מעשר שני, שאין בה דין פיגול ונותר,
ולא כל הדברים המטמאים בקדשים מטמאים בתרומה?

אָמְרוּ לוֹ חַכְמִים לרבי שמעון: **מָה אִם הִקַּל בְּזִבְחֵי שְׁלָמִים** לקנותם בכסף
מעשר, מפני **שֶׁהוּ מְתַרֵּם לְזָרִים** שבשרם נאכל לכל אדם, האם **נִקְל בְּתְרוּמָה**
החמורה, לקנותה בכסף מעשר שני, **שֶׁהוּא אֲסוּרָה לְזָרִים** ונמצא לכתחילה
ממעט באכילתו? לכן אין לוקחים תרומה בכסף מעשר שני: